PDF נגיש
WEB-A

The Autographers

להשאיר חותם בכפר סבא

דברי ברכה

סיפורה של כפר סבא הוא סיפורם של האנשים שבחרו להקים בה את ביתם ולהקדיש למענה את חייהם בתחומי חינוך, רפואה, ביטחון, קהילה והתנדבות. מיזם זה מעניק במה לאותם אנשים, בתערוכה המתעדת את סיפורי חייהם מעוררי ההשראה, האיתנות, העוצמה והרגש.

השנה, אנו מציינים את חגיגות 120 השנה להיווסדה של העיר האהובה שלנו, שנוסדה כמושבה חקלאית על ידי קבוצת יזמים – בראשם יחיאל מיכל פינס וחתנו נח קרלינסקי.

כמו בעבר כך גם כיום – אנו שומרים על צביונה הייחודי של כפר סבא, עיר שוקקת חיים בתוך טבע ירוק ושלו, עיר המטפחת קהילה תוססת לצעירים וותיקים כאחד. עיר המובילה בערכים של נתינה ומנהיגות חברתית, בחינוך ובשביעות רצון תושביה מאיכות החיים בעיר. עיר השומרת על המורשת וההיסטוריה, לצד חדשנות מתקדמת.

מיזם התיעוד של מינהלת אזרחים ותיקים, מאפשר לנו הצצה ייחודית אל ההיסטוריה המרתקת והענפה של כפר סבא, באמצעות סיפוריהם של תושבי המקום הוותיקים, שהשאירו את חותמם בפעילויות ובלבבות האנשים בתחומי עשייה מגוונים: רפואה, התנדבות, ביטחון, חינוך, מוזיקה, גבורה, קהילה ועוד.

תודה לכל העוסקים במלאכה, לוותיקי העיר על תרומתם ועל הנכונות לספר את סיפורם ולשתף אותנו, לצלמים והכותבים האיכותיים על ההשקעה, למינהלת אזרחים ותיקים על ההובלה לצד חברת "האוטוגרפרס", ולכל מי שלקח חלק בחשיפת הסיפורים והדרך הארוכה שעשינו מאז ימיה הראשונה של המושבה כפר סבא ועד היום.

איחולינו לעוד שנים רבות של קהילה ומשפחה בעיר כפר סבא, שנדע להמשיך להוביל את עירנו ואת ילדינו לעתיד טוב יותר, בעיר הטובה בישראל.

עיריית כפר סבא

"חגיגות 120 השנים לכפר סבא הן הזדמנות לחגוג את מורשתנו"

כפר סבא 120 יש רק אחת כזו

מנהלת אזרחים ותיקים

אגף קהילה כפר סבא
מִנהלת אזרחים ותיקים

הקדמה

"האוטוגרפרס" הוא מיזם אומנות תיעודי בינלאומי המפגיש בין אומנים לבין עדים למאורעות היסטוריים. התערוכה הנודדת משקפת את ההיסטוריה דרך עיניהם של האנשים שחוו אותה באמצעות אומנים מוכשרים שמתעדים אותם. בכך היא מחברת בין הדורות, הקהילות והתרבויות השונות בעיר.

זו השנה הראשונה שהמיזם פועל בכפר סבא וחושף דרך ותיקיה את אוצרותיה ההיסטוריים, שהם בבחינת נכס לאומי. החלטנו להעניק במה מיוחדת לאנשים שהותירו חותם בעשייתם בקהילה, בין במהלך חייהם ועבודתם, בתחום הרפואה, החינוך והנוער, ובין במסגרת התנדבות למען האחר.

בין עשרות הצלמים והכותבים שפעלו במיזם ישנם כאלה בשנות העשרים לחייהם וגם כאלה שפרשו לגמלאות, ולכולם משותפת האהבה לעיר והרצון לגלות את אנשיה. השנה השתתפו גם קרובי משפחה, דבר שהוסיף לא רק לחיזוק הקשר הבין־דורי בכפר סבא אלא גם לחיזוק הקשר המשפחתי. כך למשל ביקשה חן לתעד את סבה וסבתה ואת מסעם ארצה מאיראן. מרגש היה לקרוא כיצד רואים הנכדים את הדור הוותיק, ולממש את רצונם הכנה לתעד את הסיפורים ולשתפם עם הדורות הבאים. והרי יותר מהכול מלמד הדבר על הקהילה בכפר סבא, שבה מעניקים מקום של כבוד לעבר ולמורשת, אך גם מסתכלים קדימה אל העתיד שאנו יוצרים יחד.

המסע הזה היה מרגש לכולנו, ואין בלבי ספק כי זוהי רק תחילתו וכי הקשרים שנרקמו ימשיכו להעמיק את שורשיהם.

בברכה,
קרן-אור רוזנבאום
מייסדת "האוטוגרפרס"

"הקסם של כפר סבא נשאר בה עד היום"

סרקו את הקוד:

לתערוכה הדיגיטלית
https://www.t-a.org.il/kfarsaba

The Autographers

נח איינשטיין

צילום: רון שושן
כתיבה: אלינור בר־יהודה

במגרש של נח

״אני מתגעגע לכפר סבא של פעם,״ מספר נח איינשטיין, ״לפרדס מול הבית שממנו קטפנו תפוזים, לשדות הבוטנים ותפוחי האדמה״. נח נולד בשנת 1952 בכפר סבא לשמואל ויהודית איינשטיין. בפרוץ מלחמת העולם השנייה מיהר אביה של יהודית לחתן אותה ואת אחותה – שתיים מתוך שבעה אחים ואחיות. שני הזוגות הצליחו לברוח לאוזבקיסטן וכך ניצלו. יתר המשפחה נספתה. בתום המלחמה, ב־1949 עלו יהודית ושמואל ארצה. אחרי תקופה במעברת פרדס חנה ובעכו הגיעו לכפר סבא.

״גדלנו במושבה קטנה. כל הילדים הכירו אלה את אלה. לא היו כבישים אלא רק חול, ומגיל חמש היינו משחקים בחוץ כדורגל. אחי הגדול היה שחקן, הייתי הולך איתו ועם אבא שלי מגיל קטן למשחקים״, מספר נח על תחילת הרומן שלו עם משחק הכדור הנחשק. מגיל 9 עד 39 שיחק בהפועל כפר סבא והיה קפטן הקבוצה, זכה עם הקבוצה פעמיים בגביע המדינה ופעם באליפות ישראל, וזכה בתואר אלוף האלופים. ״מי שרוצה להיות ספורטאי ברמה גבוהה צריך להשקיע זמן ולהתאמן הרבה, אבל בספורט קודם כל נהנים ושומרים על גוף צעיר ובריא״.

לאורך השנים שימש נח מספר פעמים עוזר מאמן ומאמן בקבוצה הבוגרת, ועוד מספר תפקידים מקצועיים במועדון. עד השנה (2023) עוד אימן את נכי צה״ל בבית הלוחם. לאחר פרישתו מהתחום פנה להנהלת חשבונות, ובנוסף שירת במשך 11 שנים בצבא. עד היום הוא חי בבית שבו גדל, ליד מגרש הכדורגל הישן של כפר סבא. ״אימא שלי אהבה כדורגל אז היא לא מכרה את הבית למרות ההמולה מהמשחקים. לפי הרעש היא ידעה מה תוצאת המשחק״.

״מי שרוצה להיות ספורטאי ברמה גבוהה צריך להתאמן הרבה״

The Autographers
כפר סבא 120 יש רק אחת כזו
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים

הגננת הכי טובה

טובה כהן אפשטיין

צילום וכתיבה: דנית דיטרסדורף

טובה ילידת יפו 1951, נשואה ואם לשלושה ילדים וסבתא לחמישה נכדים. בשנת 1984 הגיעה לכפר סבא, ובמשך 30 שנה הייתה גננת בגן חרמון ברחוב אברהם קרן בכפר סבא. בראשית דרכה הרגישה נטע זר בעיר ולא הבינה את פשר המושג מושבה. בעיר היו פרדסים ורק ברחוב ויצמן הייתה פעילות עסקית. אט אט הרגישה טובה שהיא מתפתחת עם העיר וגדלה איתה, "אין אינטימיות כמו בעבר אך יש צמיחה והתפתחות".

טובה האמינה בחינוך מאז ומתמיד. "המיקוד בגיל הרך היה משמעותי ביותר עבורי, זו תקופת חיים המעצבת את דמות הבוגר, אנשי החינוך זורעים זרע וממנו נובט ילד שעתיד להיות אדם טוב, תורם לחברה ומכבד את האחר, אדם שמוצא את דרכו בחברה המתפתחת ומשתנה במהירות. היום מדברים על הישגיות ומצוינות, אך לא פחות חשוב לפתח את הנשמה ואת הערכים. כפי שאמרו חז"ל, 'חנוך לנער על פי דרכו'. מטרת אנשי החינוך לחנך לפי סגנון ואופי הילד". טובה מצרה על המצב היום שבו אנשי החינוך לא מקבלים תמורה נאותה על השקעתם. "אנשי החינוך באשר הם לא זוכים להערכה והוקרה מספקת על עבודתם. זו עבודה קשה וחשובה, אנשי החינוך בונים את החברה של מדינת ישראל".

כגננת היה חשוב לטובה להעניק ביטחון אישי לילדים, ולאורך שנות עבודתה שמה את הדגש בנושא הרגשי והחברתי.

"אם הנושאים האלה מטופחים, הילד פנוי ללמידה. לכל ילד יש זכות להיות נאהב ונתמך, בטוח ומוגן". לגננת חדשה שנכנסת למערכת החינוך אומרת טובה: "אל תפחדי, החברה שלנו סובלת מהרבה בעיות, אבל תמיד תאמיני בטוב האדם, יש לנו עם מה לעבוד ועם מי לעבוד ואסור להתייאש".

"לכל ילד יש זכות להיות נאהב ונתמך"

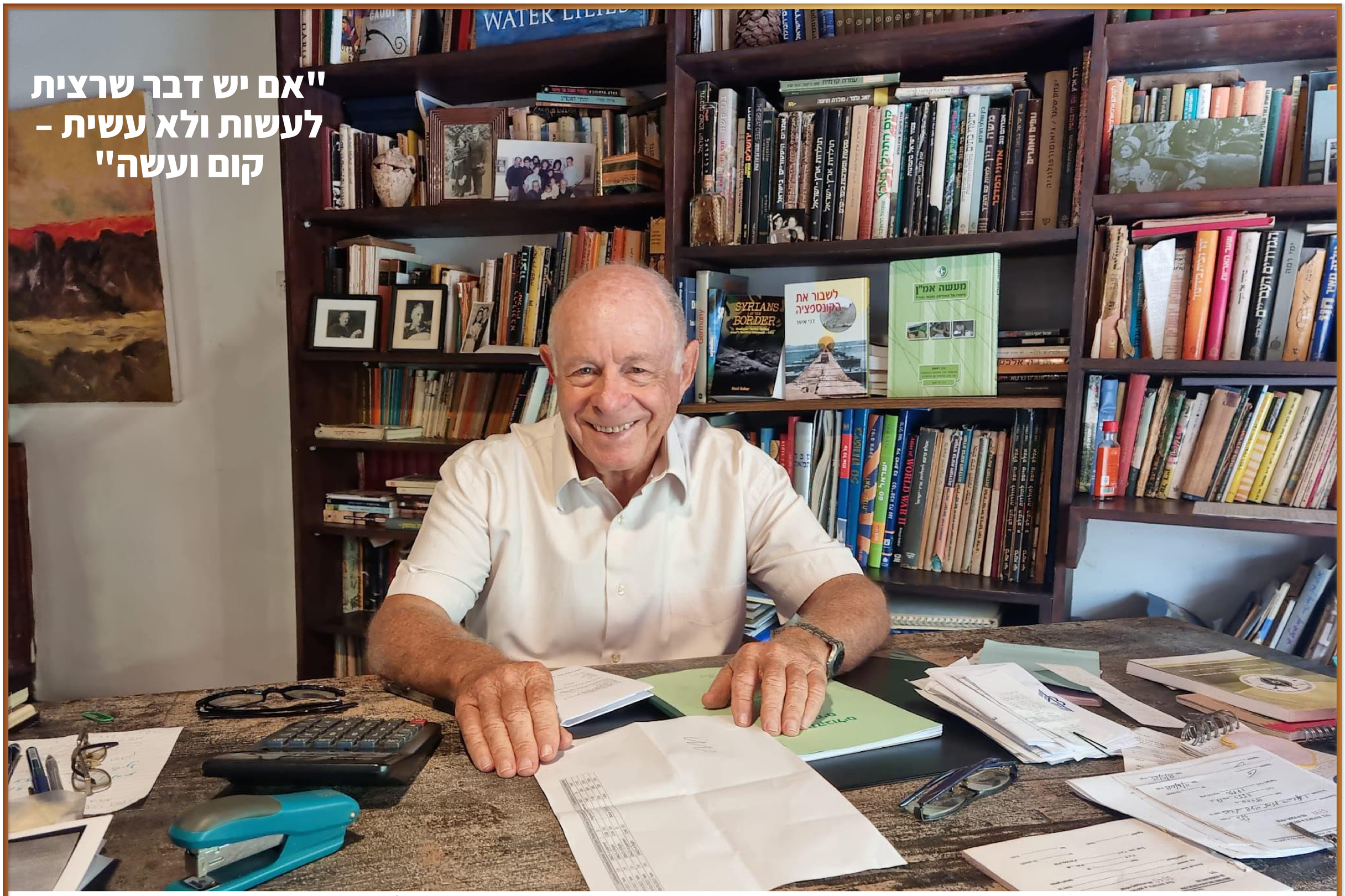

"חיים רק פעם אחת"

דני אשר

צילום וכתיבה: אורית לנדאו

"אם יש משהו שרצית לעשות ולא עשית – קום ועשה", זה המוטו של ד"ר דני אשר בן ה־79, מוטו שמלווה אותו כל חייו עד היום. דני הוא איש מלא מרץ שלא נח לרגע ועסוק בעשייה בלתי פוסקת.

דני גמלאי צה"ל בדרגת תת אלוף, היסטוריון וחוקר היסטוריה צבאית של צבאות ערב, צה"ל ומלחמות ישראל וכתב 24 ספרים ומאמרים רבים, מרצה בתחום המודיעין, כולל בארגון הגמלאים "מתג" בהרצאות זום שמשתתפים בהן למעלה מ־1000 גמלאים, נציג ישראל בעמותה הבינלאומית להיסטוריה צבאית, שר במקהלה וגם טייס חובב.

דני פועל בהתנדבות למען הקהילה בכפר סבא בכללה וקהילת הגמלאים בפרט. הוא ארגן כנס 100 שנה להגנה, עורך את "אלומן" – מגזין העמותה לשימור מורשת השואה והגבורה, חבר דירקטוריון של דיור מוגן "בית־גיל פז" ומשמש כיום גם יו"ר ועדת מורשת במרכז למורשת המודיעין.

דני הוא דור שלישי בכפר סבא. הוריו, אברהם ורות עלו לארץ מגרמניה, התיישבו בכפר סבא, והביאו לכאן בשנות השלושים את הוריהם ואחיהם. הם עסקו בגידול תותי שדה ואותם שלחו ליקים העשירים בתל־אביב. דני גדל בשכונת אליעזר והיה במחזור הראשון שלמד בביה"ס ברנר. בנעוריו היה חבר בתנועת "הנוער העובד" ולמד בתיכון כצנלסון במגמה ריאלית. במקביל היה פעיל בגדנ"ע אוויר. מהר מאוד הפך לאחראי על הסניף בכפר סבא ויצא לקורס דאיה ולקורס טיס.

כולם בסביבתו כולל הוא עצמו היו בטוחים שיהיה טייס, אך בסופו של דבר החל שירותו כטנקיסט בשריון והמשיך בשירות קבע ומילואים ארוך במודיעין, בתפקידים שונים, כולל במלחמת ששת הימים, מלחמת ההתשה, מלחמת יום הכיפורים ומלחמת לבנון הראשונה.

במהלך השנים היה גם עורך כתב העת "הצבאי" "מערכות" וראש מחלקה במחקר באמ"ן. כמו כן יצא לשליחות ציונית בקנדה עם משפחתו. לאחר פרישתו שירת בדרגת תת אלוף בקמ"ן גיס דרום. עד היום הוא מקפיד לשרת במילואים – אך ללא שמירות וללא תורנות מטבח.

הוא נשוי למנוחה, אשת חינוך ואישה עסוקה גם היא. 54 שנים הם ביחד, ומגדלים בכפר סבא משפחה בת שלושה ילדים ותשעה נכדים. דני אדם ספורטיבי, הוא מתנייד על אופניים, עוסק יום יום בספורט ויוצא כל שנה לסקי עם ילדיו ונכדיו.

גם לאחר פרישתו מצה"ל לא נח לרגע ועסק בפעילות משמעותית וענפה. הוא היה בצוות ההקמה של פו"ם ברק במכללה הבין זרועית לפיקוד ומטה והדריך בה, עסק רבות במחקר היסטוריה צבאית ומודיעין, בפיתוח מערכות ואמצעי לחימה, בהקמת מרכז מידע ועוד. הוא לא מפסיק להרצות בארץ ובעולם. על ספרו "לשבור את הקונספציה" זכה בפרס יצחק שדה לספרות צבאית ובפרס צ'צ'יק למחקרי ביטחון של מרכז יפה בתל־אביב. "אני יודע שחיים רק פעם אחת, ומה שאתה עושה בחיים – תלוי בעיקר בך" הוא מסכם.

The Autographers

כפר סבא 120 יש רק אחת כזו

מנהלת אזרחים ותיקים

אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים

לקום מן השכול

פנינה בורנשטיין
צילום וכתיבה: נורית אלדן

פנינה בורנשטיין נולדה בשנת 1951 במושב ערוגות שבמועצת באר טוביה. הוריה היו ממקימי היישוב ועסקו בחקלאות ואביה היה גם מנהל הצרכניה. פנינה שירתה בחיל הקשר בפיקוד דרום. לאחר השחרור למדה היסטוריה באוניברסיטה, תחילה בחיפה ואחר כך בתל־אביב, וסיימה תואר ראשון ושני. היא נישאה לאורי בורנשטיין שמשפחתו מוותיקי העיר ועברה לגור בכפר סבא. אורי היה אדריכל, בנה ותכנן בתים רבים בכפר סבא ובמקומות נוספים. פנינה עבדה כמורה ומילאה תפקידים נוספים בחטיבת שז"ר. נולדו להם שני ילדים, שרון ובן.

בן התגייס לצה"ל בחודש נובמבר 1998. הוא ביקש להגיע ליחידה קרבית, ואכן שובץ למסלול לוחמים בחטיבת 'גבעתי' ושירת במוצבים בלבנון ובאזור עזה. ביום ה' בתשרי תשס"ב (22/9/02) נפל ממצוק בשמורת יהודייה במהלך טיול ברמת הגולן. בן 21 היה בנופלו.

מצבו הבריאותי של אורי התדרדר ובשנת 2007 נפטר מאחר ולא יכול היה להכיל את האובדן. פנינה בחרה בחיים למען בתה שרון ולמען עצמה. אחרי מות בעלה יצאה לגמלאות וחיפשה מקום לתרום בו. היא חברה למשפחות שכול נוספות של גבעתי וביחד החליטו להעצים את פעילות בית יד לבנים בכפר סבא. כיום משמשת פנינה יושבת ראש הבית וחברה בהנהלה הארצית של יד לבנים. היא יוזמת פרויקטים רבים למען ההורים השכולים.

הפעילויות של בית יד לבנים מגוונות – הרצאות בנושאים שונים, טיולים, נופשונים וכמובן ערבי הנצחה. ועד בית יד לבנים בראשות פנינה דאג להוציא את אירוע יום הזיכרון מתוך הבית ולערוך אותו בכיכר העיר בשיתוף בתי ספר. כפר סבאים רבים מכבדים את האירוע ובאים לכיכר בכל שנה.

אחד הפרויקטים החשובים שיזמה הוא פרויקט "קהילה זוכרת יצירות מאירות", יוזמה המפגישה בין אומני העיר למשפחות השכולות. במסגרת היוזמה יוצרים האומנים יצירה חדשה מתוך הערכים שמאפיינים את בן המשפחה שנפל. פנינה אישה מרשימה ומחפשת ללא הרף פרויקטים חדשים למשפחות השכול. כאשר אנשים שואלים אותה מדוע כאם שכולה היא עוסקת בשכול, היא משיבה: "אני עוסקת באנשים ודואגת לעשות להם טוב".

"בחרתי בחיים ובפעילות למען ההורים השכולים"

The Autographers
כפר סבא 120 יש דק אחת כזו
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים

הדרך של יהודית

יהודית ורדי

צילום וכתיבה: אמירה שריג טלמור

במהלך 47 שנה, החל משנת 1972 ועד פרישתה לגמלאות ב־2019, צעדה יהודית ורדי במסלול קריירה ארוך ומרשים בקופת החולים "כללית". היא התחילה כפקידה זוטרה והגיעה לתפקיד מנהלת מרפאת "למפרט" בכפר סבא, תפקיד שמילאה 35 שנה. במקביל לעבודתה התובענית הייתה אם חד הורית וגידלה שלושה ילדים לתפארת.

יהודית נולדה בשנת 1952 במושב בצרה, להורים ניצולי שואה שעלו מצ'כוסלובקיה, ואת ילדותה בילתה במושב שם עומד בית הוריה עד היום. היא למדה בבית הספר היסודי בבני ציון יחד עם ילדי מושבי האזור ואת לימודי התיכון סיימה ברעננה. במהלך עבודתה נשלחה ללימודים באוניברסיטת בר אילן ולקורסים שונים בניהול אשר קידמו אותה בעבודתה. גם כיום בעודה פנסיונרית היא ממשיכה בפעילות ציבורית בהיכל התרבות בכפר סבא, ומתנדבת במרפאה בשכונת אליעזר בכפר סבא.

בכל שנות עבודתה זכתה יהודית להערכתם ולאהבתם של עובדיה. תחת ניהולה חינכה, לימדה והייתה למשענת הן בענייני עבודה והן בעניינים אישיים כאשר נדרשה לכך. יעידו על כך מכתבי התודה הרבים שקיבלה במהלך השנים מעובדיה, ובעיקר מכתבים ממטופלים שעברו במרפאה וזכו לעזרתה ולמילה טובה ברגעים הקשים. בגישתה אוהבת האדם הצליחה לגעת בלבבות רבים והיא ממשיכה ללכת באותה דרך. "אני אוהבת לעזור לאנשים", כך היא מסכמת את משנתה על רגל אחד.

"אני אוהבת לעזור לאנשים"

כפר סבא יש רק אחת כזו 120

מנהלת אזרחים ותיקים

אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים

The Autographers

סיפורו של גיבור מלחמה

לב גורביץ'

צילום: ורה צ'רניך
כתיבה: רוני מקמל

לב בן ה־98 נולד בשנת 1925 בויטבסק, בלארוס. השנים היו שנות מלחמה, והוא מספר על ילדות קשה. בבלארוס הייתה אנטישמיות רבה ולב ומשפחתו נאלצו להסתיר את יהדותם. "היינו מחביאים את המצות בפסח ואוכלים בסתר שלא ידעו שאנחנו יהודים", הוא משתף.

בשנת 1943, בהיותו בן 18, התגייס לב לצבא האדום לשורות הלוחמים במלחמת העולם השנייה. תפקידו היה לגלות את המיקום שבו שהו חיילים נאצים ולסכל את המחנה, הציוד או אמצעי הנשק שלהם. עם השירות עבר הכשרות וקורסים ובזמן קצר הוכשר להיות קצין סיור בכיר. במהלך המלחמה גילה קבוצה של חיילי אויב אשר ירו טילים, ובנחישות רבה איתר את מיקומם והצליח לסכל את מכשיר הירייה שלהם. במקרה אחר גילה תנועה של כוחות אויב שהתקדמו לעבר כוחותיו. באירוע זה הצליחו לב וחייליו, בזכות הגילוי, להפיל עשרה כלי רכב ו־15 חיילים נאצים. על גבורתו בפעילות זו ואחרות קיבל לב מדליות על אומץ, מדליה להגנת הארקטיקה הסובייטית, מדליה לכיבוש וינה ומדליה עבור הניצחון על גרמניה במלחמת העולם השנייה.

בתום מלחמת העולם השנייה עבר לב לסנט פטרבורג ברוסיה, שם למד לתואר הראשון שלו. האנטישמיות עוד הורגשה ולב התקשה למצוא עבודה בשל יהדותו. לבסוף מצא עבודה בפיתוח רקטות בסנט פטרבורג, ובזכות חוכמתו הוצגו עבודותיו ברחבי אירופה. על ממצאיו בעבודתו קיבל מדליה מראש הממשלה של רוסיה.

לב עלה לישראל בגיל 66 וחי בכפר סבא מזה 31 שנה. "תמיד הסתכלתי על החיים בצורה חיובית", הוא אומר בחיוך. אחרי היסטוריה כמו שלו, הוא שלם בלבו על הישגיו ועל בחירתו לבנות את חייו בישראל. "כאן זה הבית, וכאן אני מרגיש בטוח".

"תמיד הסתכלתי על החיים בצורה חיובית"

כפר סבא 120
יש רק אחת כזו
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא
מנהלת אזרחים ותיקים

"ההתנדבות נותנת כוח"

לאה חדד

צילום: אילנית קיצוני
כתיבה: רוני מקמל

"ההתנדבות במד"א זה סם החיים שלי", כך אומרת לנו לאה חדד בחיוך ענק. את רוב חייה הקדישה להתנדבות – 35 שנה במד"א, 30 שנה במשטרה במשמר האזרחי – ואף קיבלה אות למתנדבת המצטיינת מטעם הנשיא יצחק נבון. עד היום ממשיכה לאה להתנדב ולעשות טוב היכן שרק נמצאת.

לאה נולדה בתל־אביב בשנת 1945, אחות לשמונה אחים. עוד מילדות ההתנדבות והעזרה לזולת היו ברוחה. כשהייתה בת 20 התחתנה עם עמיהוד ז"ל, "שרץ איתי לאורך כל הדרך" היא אומרת.

יחד הם עברו לכפר סבא והביאו ארבעה ילדים אשר ממשיכים כל אחד בדרכו את הערכים של הוריהם. לאה עבדה כמזכירה בבית ספר לבנות "בעלי אמר לי 'אני אשמור על הילדים, ואולי תלכי להתנדב'. הוא תמיד תמך בי". היא החליטה להתנדב במד"א, עברה הכשרות וקורסים ובימי החופש שלה הייתה מתנדבת במסירות רבה. לאחר שגדלו ילדיהם, גם בעלה הצטרף לעשייה ההתנדבותית ביחידת התנועה של משטרת ישראל, ויחד גייסו מתנדבים למשמר האזרחי.

במהלך הקורונה פרשה לאה מההתנדבות במד"א ובמשטרה, "נתתי את בימת האמבולנס למתנדבים הצעירים, והמשכתי להתנדב כמתרימת דם עד תחילת הקורונה". כיום היא ממשיכה להתנדב פעם בשבוע בבית החולים מאיר ובקופת חולים כללית. "להתנדב נותן המון כוח. אני מרגישה חיה, זה עושה לי טוב וזו הרגשה שאין לה תחליף".
ללאה כלל לא משעמם, יש לה 23 נכדים שהיא דואגת לקחת כל אחד ואחת בתורם לטיולי בר ובת מצווה. בזמנה הפנוי היא משחקת בתיאטרון פלייבק בכפר סבא, לוקחת קורסים ולומדת על תפקודי המוח, בריאות וספורט ובעיקר נהנית מהחיים. "המטרה היא לעשות כל יום למשמעותי", היא משתפת.

"כשאני מתנדבת אני מרגישה חיה, זו הרגשה שאין לה תחליף"

The Autographers
כפר סבא יש רק אחת כזו 120
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים

"לדבר ללב הצעירים בגובה העיניים – זו דרכי"

אסיר ציון ופעיל חברתי

מלקו טמנו

צילום וכתיבה: ליאור טל

"הכמיהה לציון והתפילה 'לשנה הבאה בירושלים הבנויה' היו שגורים בפינו מדי יום, בביתנו שבכפר ווזבה באתיופיה. אבי טקה טמנו, ואימי טגוודה ראובל, דאגו מאוד לחינוך שלנו ולשמירת המסורת והמורשת היהודית", כך פותח את דבריו טמנו בהתרגשות רבה. אביו היה אומן אריגה בנול וארג בדים בשיטה מסורתית, אימו הייתה כדרית ויצרה כלים בבית מלאכה זעיר בחצר הבית. "מאחר שהיהודים לא קיבלו אדמות לעבודה בחקלאות הם פנו למקצועות שבהם הצטיינו, ונחשבו לאומנים בתחומם".

"יום אחד שלחו אותי הוריי לערוך קניות בעיר גונדר. כשהגעתי הציעה לי בעלת החנות לאכול. מנימוס הסכמתי, וביקשתי שתארוז לי לדרך בתואנה שאני ממהר, אך הסיבה האמיתית הייתה שלא רציתי לאכול אוכל לא כשר. כשיצאתי זרקתי את המזון, למרות שהייתי רעב מאוד", נזכר טמנו בדבקותו במצוות היהדות. כדי למנוע התבוללות עם נוצרים בני המקום, רשמו אותו הוריו ללימודים בבית ספר יהודי. "לא הייתה חשיבות לגיל התלמידים – חשוב היה ללמוד לקרוא ולכתוב ולחזק את הזהות היהודית. בסיום הלימודים לימדתי בבית הספר ילדים ומבוגרים", הוא מספר.

בשנת 1971 התחתן מלקו, הוא ואשתו הביאו חמישה ילדים לעולם. באותה שנה החלה התעוררות חברתית בקרב היהודים והיו שמועות וסיפורים על עלייה לישראל, וטמנו החל להתערות חברתית בקרב הקהילה, תחילה באזור מגוריו ועם הזמן חבר לפעילים נוספים, שהופעלו ע"י המוסד, בארגון העלייה לארץ. "אחת הפעילויות שעסקתי בהן באתיופיה הייתה הכנה של מסמכים להברחת צעירים יהודים מאתיופיה לסודן כדי למנוע את גיוסם לצבא. ניצלתי קשרים שהיו לי וסמכות שניתנה לי מתוקף תפקידי כיו"ר הכפר. החותמת שלי הייתה בעלת משמעות גדולה בעיני – ידעתי שאני עושה מעשה חשוב מאוד", אומר טמנו. עקב פעילותו הציונית באתיופיה ובסודן נתפס פעמיים וריצה תקופת מאסר של שנתיים וחצי, שבמהלכה עבר עינויים קשים והתעללות. לאחר שהשתחרר מהכלא עזב את משפחתו ונסע לאדיס אבבה לארגן את העלייה לארץ ישראל. על פעילות זו ופעילותו בקהילה קיבל בשנת 2014 את מגן שרת הקליטה.

בשנת 1990 הגשים את חלומו ואת משאת נפשם של יהודים רבים ועלה לארץ עם משפחתו. בדרך ארצה, בסודן, איבד את בתו. "הקליטה במרכז הקליטה בכפר סבא הייתה קשה, גרנו מספר נפשות בדירה קטנה של חדר וחצי", נזכר טמנו. בזכות קשריו ופעילותו יצא שמו בקרב בני הקהילה, צעירים ומבוגרים, כפעיל למען זכויות העולים. במסגרת זו פעל רבות לרווחתם של בני העדה, והיה ממקימי העמותה של אסירי ציון יוצאי אתיופיה והעמותה של נספי סודן. במשך שנים רבות שימש סגן יו"ר עמותת אסירי ציון ודאג לשימור המורשת והשפה האמהרית בקרב בני הנוער. "אני מדבר ללב של בני הנוער בגובה העיניים", הוא מציין ומסכם במסר לדור העתיד: "תלמדו ותתפתחו, שימרו על מסורת העדה ועל הפלא שנקרא מדינת ישראל".

The Autographers

כפר סבא 120 יש רק אחת כזו

מנהלת אזרחים ותיקים

אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים

עליזה כהן

צילום: נורית נוקי שריר
כתיבה: הילה צאלון

נתינה אינסופית

"כל עוד אדם בריא עליו להיות פעיל ועסוק, זה סוד החיים" אומרת עליזה כהן ואכן כזו היא, אישה שהייתה פעילה כל חייה ועסקה בנתינה אינסופית, אישה עוצמתית שניהלה ביד רמה את משרד הקליטה בכפר סבא משנת 1960. חוכמתה, חריצותה ושליטתה בשפות השונות אפשרו לה לנהל את נושא הקליטה בעיר בהצטיינות רבה, ועל כך יעידו התעודות שקיבלה וחשוב מכך תושבי כפר סבא, שעד היום מצדיעים לה כאשר הם פוגשים אותה ברחוב.

עליזה נולדה בקהיר שבמצרים בשנת 1933 ועלתה לישראל עם כל אחיה בשנת 1950. בתחילה הגיעו למעברה בבית ליד ומשם לכפר סבא. הבית הראשון בשיכון ותיקים היה ביתם.

"לא היה פה דבר מלבד שדות של תפוחי אדמה, גמבות וחצילים" היא נזכרת. בכפר סבא התחתנה וילדה את שני ילדיה, חיים ז"ל ורינה. את דרכה המקצועית החלה ככוח עזר בבית החולים לפגועי נפש "מגד". עליזה הייתה עצמאית ופרנסה את ילדיה במו ידיה.

נוכח גל העלייה מצרפת שהחל ב־1960 פנה ראש העירייה דאז סורקיס, ששמע על חריצותה ושליטתה במספר רב של שפות, והציע לעליזה משרה חלקית כסגניתו של מנהל סניף הקליטה בעיר. ב־1965 מונתה למנהלת משרד הקליטה.

כפר סבא של אותם ימים הייתה מחולקת למעברות, שבהמשך הפכו לשיכוני גאולים, יוספטל, גבעת אשכול, סוקולוב, שיכון תקומה, אלי כהן, קפלן, שיכון עליה וכו׳. עליזה קלטה עולים רבים בשיכונים אלו. העבודה נפרסה על פני תחומי חיים רבים: כאשר מגיע עולה חדש יש לדאוג לו לדיור, עבודה, ציוד התחלתי, חינוך לילדים. לשם כך הייתה בקשר עם גורמים שונים: שדה התעופה, עמידר, לשכת התעסוקה, עליית הנוער, שירותי הרווחה, העירייה ועוד. "כשאני נזכרת בעבודה סביב השעון עם כוח אדם מצומצם, אני מתפלאת איך עשיתי את זה".

לבה הרחב לא אפשר לה להשאיר משפחות עולים ללא סיוע, עד כדי כך שלעיתים אירחה אותם בביתה שלה עד שהתנאים היו מוכנים למענם. במקרים רבים דאגה באופן אישי למצוא לעולים עבודה שתתאים למידותיהם, וליוותה אותם גם לאחר הקליטה כדי לוודא שמצבם טוב. במיוחד זכורות לה העליות הגדולות מבריה"מ ומאתיופיה – מבצע שלמה ומבצע משה – שקלטה ברגישות רבה.

לעליזה שישה נכדים ו־12 נינים וכולם מתגוררים בעיר ומתארחים אצלה באופן קבוע. היא ספגה מכה קשה כאשר בנה חיים נפטר בדמי ימיו, תקופה קצרה לאחר שאיבדה את חתנה. ב־1997 פרשה ממשרד הקליטה ומיד החלה להתנדב בביטוח לאומי, למעלה מעשרים שנה. ניסיונה הרב אפשר לה לסייע לתושבים ובמיוחד לקשישים. בנוסף התנדבה במשמר האזרחי. "זה מה שהחזיק אותי – יש לי למען מה לקום בבוקר", אומרת עליזה. אשת חיל מי ימצא.

The Autographers
כפר סבא 120 יש רק אחת כזו
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים

"להיות סבא וסבתא זו משמעות החיים"

מאיר ומינה מושעי

צילום: אילנית קיצוני, כתיבה: חן חיימוביץ

מיליונרים של הלב

מאיר ומינה מושעי, שנולדו באיראן והכירו בתל־אביב, מספרים סיפור על משפחה ואהבה.

מאיר נולד בעיר המדאן בשנת 1932 למשפחה בת 14 נפשות. כשהוא נזכר בילדותו הוא מתאר מציאות של התנכלות מצד המוסלמים, התפרעויות וגזענות, מעיניים של ילד: "אנחנו ניצלנו את הזמן להשתולל", הוא מספר בחביבות. ואכן, סיפוריו מלאים בצחוק של חבורת אחים מלוכדת, שבתנאי חיים פשוטים למדי הרגישו שהיה להם כל מה שרצו. כשהיה בן 15 עלה ארצה עם אחיו יצחק ז"ל. השניים עלו בעליית הנוער על גבי מטוס, ובלי לדעת עברית או כיצד ייראה היום הבא, החלו לבנות פה הלכה למעשה את חייהם. הם עסקו בבנייה ובהמשך הפכו לקבלני בניין. "עשינו ולמדנו תוך כדי. את השפה, את העבודה, אפילו איך לבשל".

בגיל 18 התגייס לגדוד הראשון בחטיבת גבעתי והשתתף בכמה ממלחמות ישראל, תחילה כחייל קרבי ובהמשך שנים ארוכות בשירות מילואים פעיל. כל חייו עבד מאיר עם הידיים, אבל יותר מכך, עם הלב – תמיד בחיוך, צחוק גדול שמזוהה עימו והאמירה הקבועה "הכול בסדר". אהבת האדם לכל אדם באשר הוא הייתה דרכו, בחיבור אמיתי וחסר גינונים.

מינה נולדה בשנת 1944 בעיר משהד, באזור שקרוב לגבול רוסיה. בגיל 8 עלתה ארצה עם הוריה וארבעת אחיה. את פרס היא זוכרת בקושי אבל תמונות מהמסע לארץ צצות בראשה: "אני זוכרת את צנצנת הריבה עם ציור של אריה שהביאו לאימא באונייה כי הייתה בהיריון". המשפחה עלתה למעברת קסטינה ובהמשך "השתדרגה" לצריף פח בקריית מלאכי, לאחר שאביה של מינה החל לעבוד בגננות. בבית זה חיו יחד עשרה נפשות, חיים פשוטים ודלים. "אימא עשתה הכול מכלום. בלב מלא קשה להרגיש רעב. היו לה שתי ידיים חזקות להרים איתן את המשפחה. היא הייתה תופרת לשכנות מסביב, עבדה בחקלאות במושבים ואת כל החומרים ידעה למחזר, שום דבר לא היה נזרק. אני זוכרת שמלה ענקית שקנתה, ממנה תפרה לכל הבנות שמלות יפיפיות עם דוגמאות שעד היום אני נזכרת בהן ומתמלאת גאווה".

מינה ומאיר הכירו דרך חברת משפחה משותפת. במשך שנה היו מאורסים וערב החתונה, שמאיר ארגן בעצמו, היה כמו קומדיה רומנטית מהנה לצפייה. "פתאום אני רואה בחופה שחסרות לי הטבעות. תפסתי מונית בגשם ורצתי הביתה לפרדס כץ, שם גיליתי שאין לי מפתח לבית. טיפסתי עם חליפת החתן על המרזב והבאתי את הטבעות. אבל הכול בסדר, האורחים חיכו". מינה הייתה רק בת 15 במעמד הנישואים. ממש כמו אימא שלה, ידיה נוטפות זהב בכל תבשיל שמכינה, בכל בגד שתופרת ובכל יצירה שלה, ולא ניתן למצוא לכלוך באף פינה בביתה. ארבעה ילדים גידלו יחד באהבה שאין לה גבולות, בהמשך הצטרפו נכדים ובשנים האחרונות גם שישה נינים מתוקים במיוחד.

"צריך לקחת את החיים בקלות. לחץ זה דבר גרוע מאוד לאדם. מה שלא בסדר, יהיה בסדר, ככה אני מאמין", מסכם מאיר במסר לדור הצעיר. מינה מצידה מבקשת ללמוד מהדור שלה: "הסתדרנו במעט, וגם היום בתוך השפע צריך להעריך את מה שיש. חום ואהבה זה הכלל הכי חשוב בחיים, אלה יהלומים באמת, שום תכשיט לא יכול להחליף את זה". לדבריהם, "להיות סבא וסבתא זו משמעות החיים. זו אריכות ימים ואושר שאי אפשר להגדיר במילים", ואני בתור נכדתם, מתרגשת לכתוב סיפור ששזור בשורשים שלי ומספר את סיפור חייהם, שתוכו רצוף אהבה.

כפר סבא 120 יש רק אחת כזו
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים
The Autographers

"אנחנו חייבים להאמין יותר בילדים"

דוד מייזלמן

צילום וכתיבה: יעל יונוביץ'

דוד מייזלמן, יליד 1940 תושב כפר סבא, אב לשלושה ילדים וסב לארבעה נכדים, מספר בהתלהבות: "הארכיון של פנימיית שטיינברג הוא הממלכה שלי, פה הצטבר מידע משמעותי אודות בוגרי הפנימייה מאז הוקמה ב־1967. שמרנו את תיקי התלמידים שסיימו ואף את של אלו שנשרו, מחזות שהופקו, תמונות מחזור וקלטות. אנו יודעים היכן למדו, היכן שירתו בצה"ל ובמה הם עוסקים היום. אני נוהג לברך כל אחד מהם ליום הולדתו".

דוד נולד בשנת 1940 בקריית מוצקין לשני הורים שברחו מרומניה ב־1932 לפני כיבוש המשטר הנאצי. הוא שירת בצה"ל בחיל ההנדסה ואח"כ החל את לימודיו האקדמיים באוניברסיטה העברית בירושלים, בהתמחות שפה וספרות ערבית והיסטוריה של ארצות האסלאם כולל תעודת הוראה בערבית. בעת הזו כבר עבד כמדריך בפנימיית בויאר בירושלים והיה מורה לערבית – הראשון בתיכון בויאר. בתקופה זו יועדו פנימיית בויאר, ולימים גם פנימיית שטיינברג, לילדים ברוכי כישרון. ילדים מוכשרים ובעלי יכולות גבוהות שהתקשו לממש אותם במרחב המשפחתי או אזור המגורים שלהם. המטרה הייתה לתת להם חינוך מיטבי ולפתח את כישורי המנהיגות שלהם כדי שישתלבו בחברה הישראלית. חלק מהילדים הגיעו ממשפחות מרובות ילדים במצב כלכלי ירוד.

לאחר חמש שנים בבויאר נקרא להשתלב בהקמת פנימיית שטיינברג בכפר סבא. דוד, רעייתו צפרה ובתו בת השנה כנרת הגיעו לפנימייה, וכעבור שנה הוצע לו לנהל את הפנימייה. במשך 10 שנים בנו את הפנימייה, ובכל יום ביקר בה ראש העיר יצחק גלר. "ביקרו אצלנו בפנימייה בכירי הצמרת הפוליטית והצבאית של המדינה. הפנימייה שלנו היא הייחודית מסוגה בארץ, מוסד חינוכי שבו שטחים פתוחים ומרבדי דשא, וכיוון שאין בתוכה בית ספר, החניכים יוצאים מדי יום ללמוד מחוץ לכותליה".

חניכי הפנימייה למדו בתיכון כצנלסון היוקרתי וקליטתם לא הייתה פשוטה בהתחלה. הדאגה שיתקשו להשתלב עלתה בקרב דמויות מובילות הן מתחום החינוך והן מהפוליטיקה המקומית. יתרה מזאת, בשל היות הפנימייה מוסד חינוכי ללא בי"ס בתוכה, נוצר מצב שהחניכים הפכו חלק בלתי נפרד מאוכלוסיית העיר. מהר מאוד הבין דוד שזו החוזקה של שטיינברג. "הנערים לימדו אותי שהמוסכמות שרווחו בקרב המבוגרים אינן רלוונטיות לגביהם, והם יצרו הרגלים חדשים. הם רכשו חברים מהתיכון וביקרו בבתיהם, השתתפו בחוגי ספורט ובתנועות נוער יחד עם כלל ילדי העיר. הבנתי שהם חלק מהקהילה ושהקהילה היא חלק מהפנימייה. הפנימייה רכשה שירותים מבעלי עסקים בעיר והחניכים קיבלו שירותי בריאות בקהילה. ילדי כפר סבא הגיעו לפנימייה לבקר את חבריהם החניכם בה". הפנימייה הפכה לאבן שואבת לילדים מכל הארץ בשל המוניטין הגבוה שלה, ונחשבה למובילה בארץ.

דוד ניהל את הפנימייה במשך 38 שנים, ומאז פרישתו לפנסיה מתנדב בה ועסוק בתיעוד מורשת המקום. "בימים אלה יתפרסמו הישגי הבוגרים שלנו. אספנו מידע אודות 55 מחזורים, 2800 בוגרים, ואנו גאים בהם. מריבתם רכשו השכלה והשתלבו בשוק העבודה. אנו מוצאים ביניהם לא מעט רואי חשבון, אנשי חינוך, עובדים סוציאליים, רופאים, עורכי דין ובעלי תפקידים מרכזיים. כשאני מעיין בתיק האישי של התלמידים האלה אני מוצא לפעמים פער בין האופן שבו ראה אותם צוות המורים לבין המקום שאליו הגיעו. אנחנו חייבים להאמין יותר בילדים".

כפר סבא 120
יש רק אחת כזו
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא
מנהלת אזרחים ותיקים

חקלאות בראי הדורות

יגאל מילוא (מולצ'דסקי)

צילום וכתיבה: עו"ד דנה דרזנין

יגאל נולד בשנת 1939 וגדל בכפר סבא, ברחוב התחייה. מהוריו קיבל חינוך ציוני ערכי. הוא זוכר היטב את הימים שהיו בכפר סבא פרדסים רבים ומעט אנשים, מצב שכידוע התהפך. יגאל הוא בוגר מחזור ג של בי"ס התיכון החקלאי הכפר הירוק.

בשנת 1958 התגייס יגאל לחיל ההנדסה. הוא שירת בסדיר ובקבע עד לשחרורו בדרגת אלוף משנה בשנת 1985. במהלך שירותו עסק בנושאים רבים, בדגש על פיתוח אמצעי לחימה, ואף יצא ללמוד הנדסת מכונות בטכניון. בין היתר הוא נמנה עם מקימי יחידת יפת"ח, שהתמחתה בפיתוח אמל"ח. בשנת 1972 זכה בציון לשבח מטעם הוועדה לפרס ביטחון ישראל על עבודתו כחבר צוות הפיתוח של אמצעי לחימה מיוחדים. בהמשך שירת כעוזר סגן הרמטכ"ל לנושאים מיוחדים והיה אחראי על ארגון מחדש של גזרת החרמון, שכלל בניית תשתיות, הקמת רכבל צבאי וביצורים. יגאל שירת בסדיר, קבע ומילואים קרוב ל־63 שנים, עד גיל 81. עם שחרורו העניק לו הרמטכ"ל דאז רא"ל אביב כוכבי תעודת הוקרה.

בראשית שנות השלושים של המאה הקודמת נטעו הוריו פרדס בכפר סבא, ומאוחר יותר נאלצו למכרו בשל סגירת נמלי הארץ לייצוא, בעקבות מלחמת חבש-איטליה. לאחר מספר שנים החליטו הוריו לנטוע פרדס נוסף, ואותו יגאל ואחיו אבינעם ממשיכים לעבד עד היום. הפרדס פועל שלא למטרות רווח אלא כמפעל חינוכי, ערכי וציוני. הוא משמש ללימוד חקלאות, לפעילות מהנה וחינוכית להורים וילדיהם. מעבר לקטיף עצמי, ישנם שני דונם בפרדס המשמשים כאזור לשתילת ירקות ופרחים וכאמצעי להתנסות מעשית בחקלאות עבור הילדים המתארחים בפרדס.

לאורך השנים כתב והוציא לאור שישה ספרים: "הגיגי חיי", "פרדס מרים ומרדכי", "הבית ברחוב רוטשילד 19", "פיתוח והתפתחות – 70 שנותייי הראשונות", "בית אבי ואמי - זכרונות וגעגועים". יגאל נשוי לעדה מילוא, לבני הזוג ארבעה ילדים – צעיר הבנים הוא פרופסור רון מילוא ממכון ויצמן – אחד עשר נכדים ונין.

"הפרדס שהקימו הוריי הוא היום מפעל חינוכי"

כפר סבא יש רק אחת כזו 120
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים
The Autographers

"חשוב ללמוד כיבוד אב ואם ואהבת המולדת"

שלמה ענבר

צילום: שים רובין
כתיבה: רוני מקמל

"אני זוכר את 'הכלניות', החיילים הבריטים שמסתובבים עם הנשקים שלהם ברחובות", כך מספר שלמה ענבר, שנולד בתקופת המנדט הבריטי בכפר סבא בשנת 1939. שנות ילדותו היו דרוכות, בכל פעם שהייתה היתקלות בין החיילים הבריטים לבין האצ"ל או הלח"י, היו הבריטים מטילים עוצר. "ביקרנו את משפחתי בתל־אביב וכשרצינו לחזור לכפר סבא הטילו עוצר על תל־אביב. שבוע ימים היינו תקועים בחדר אחד ולא יכולנו לצאת. ביום ההכרזה על עצמאות המדינה פצחנו בריקודים בכיכר העגולה שהייתה בפינת ויצמן-רוטשילד". יום לאחר מכן, פרצה מלחמת השחרור. מול ביתו הקימו את "בית הפועל" שהיה מפקדת כוחות הצבא, ומבסיס זה יצאו לפעולות רבות בכל האזור. משם יצאו גם הלוויות חללים שנפלו. "גדלנו בצל המאורעות, התקופה הייתה רוויית מלחמות".

בהיותו נער ההדרכה הייתה חלק חשוב בחייו. שלמה הדריך בנוער העובד בכפר סבא. הוא וחבריו מהתנועה התגבשו לגרעין נח"ל כנערים ויצאו יחד לשירות הצבאי כגרעין. במסגרת שירותו הצבאי שלמה שירת גם בגדוד 50, נח"ל מוצנח, תקופה שהייתה מאתגרת ומורכבת במיוחד. במילואים שירת בגדוד צנחנים.

לאחר הצבא החל לימודים לתואר ראשון במתמטיקה ופיזיקה. "בגיל 16 היה לי מורה למתמטיקה ובזכות זה שהיה מורה טוב, החלטתי שזה מה שאני רוצה לעשות". שלמה סיים את לימודיו והחל ללמד בתיכון "כצנלסון" שם לימד תשע שנים. לאחר תקופה זו עשה תואר שני בהוראת מדעים והתמחות במתמטיקה בטכניון והמשיך לתפקידים שונים, ביניהם הכשרת מורים במכללה האקדמית בית ברל שם הכשיר דורות של מורים במשך 25 שנים. במקביל הקים את בית הספר הפרטי בכפר סבא "מאסטר קלאס", להכנה לבחינות הבגרות במתמטיקה ופיזיקה, שפעל 25 שנים.

שלמה ממשיך ללמד מתמטיקה כיום ומכין תלמידים לבגרויות מביתו. תוכלו למצוא אותו מתאמן בקאנטרי קלאב בין שלוש לארבע פעמים בשבוע, ובזמנו הפנוי הוא שר במקהלה בכפר סבא, שמתמקדת בעיקר במוזיקה ישראלית שהאהבה לה צמחה עוד בתקופת נעוריו בתנועות הנוער. לשלמה ארבעה ילדים, 11 נכדים וארבעה נינים. הוא מייחס חשיבות רבה לחינוך, השכלה ולרצון לתרום. לדבריו, "חשוב ללמד אהבת המולדת, כיבוד אב ואם, תנ"ך ומדעים מדויקים". שלמה טייל לא מעט בעולם אך כל חייו עברו בכפר סבא "ראיתי אותה כמושבה ולאחר מכן כעיר ולא הייתי מחליף את כפר סבא בשום מקום אחר בעולם".

"הכול מתחיל ונגמר בחינוך"

כפר סבא ישר דק אחות כזו 120
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים
The Autographers

ממגרש הכדורסל לשיתוף פעולה עם מכון ויצמן

אבי יבין־קלוגר

צילום וכתיבה: אפרת מוסק-כהן

תושבי כפר סבא מכירים את אבי קלוגר כפעיל חברתי בעיר למעלה מ־30 שנה. ההתנדבות היא חלק משמעותי בחייו. אבי ייסד את מועדון הכדורסל הפועל כפר סבא, ועד היום מכהן כנשיא המועדון; הוא יו"ר קרן הסיוע לנזקקים בכפר סבא – עמותה המהווה כתובת לכל נזקק בשיתוף פעולה פורה עם אגף הרווחה; דירקטור בחברה הכלכלית בכפר סבא; חבר בארגון "צוות" ועוד.

אבי נולד בשנת 1954 ברמת גן. לימים, בשל נסיעה לשליחות במדינה זרה עברת את שם משפחתו ליבין, ומאז נקרא אבי יבין־קלוגר. כיום הוא תושב כפר סבא, נשוי לפולה, אב לשלושה ילדים וסב גאה לארבעה נכדים. בצעירותו למד אלקטרוניקה והיה שחקן כדורסל פעיל – שני תחומים שהמשיכו איתו לחייו הבוגרים. במשך 22 שנה שירת בצה"ל, במגוון תפקידים בחיל הקשר. בתפקידו האחרון היה מג"ד הקשר ביחידה 8200. הוא השתחרר מצה"ל בדרגת סא"ל, לאחר שירות משמעותי שבו חינך ופיקד על שלושה דורות של חיילים. לאחר שפשט מדיו, השתלב במהרה בעולם העסקי כמנכ"ל מצליח במספר חברות. אבי, יזם טכנולוגי, משמש כיום כיועץ ומנטור לחברות סטרטאפ במכללה הבינתחומית "רייכמן", דירקטור ושותף בשלושה סטרטאפים ויועץ עסקי טכנולוגי בארץ ובחו"ל.

אחד הפרויקטים ההתנדבותיים שאבי משקיע בו את מירב זמנו בחמש השנים האחרונות, כיו"ר צוות ההיגוי, הוא מיזם הקמת שלוחה של מכון ויצמן בכפר סבא – פארק המדע כפר סבא. המיזם מקדם מהפכה בתחום לימודי הפיזיקה בעיר, ובו ילמדו תלמידי מגמת 5 יח' בפיזיקה ובהמשך גם בכימיה. הלמידה כולה תהיה במעבדות מקצועיות על פי מתודולוגיית לימוד מובנית של מכון ויצמן. הפרויקט כבר יצא לדרך, והתחלת הבנייה מבשרת את הפתיחה המדורגת של "קמפוס מרכז שוורץ/ריסמן למדעים" לרווחת ילדי ותושבי כפר סבא, כבר השנה. החיבור של כפר סבא לעולם המדע יעמיד את העיר בחוד החנית של מדינת ישראל מבחינת החינוך המדעי.

כששואלים את אבי מה הסוד לאנרגיות האינסופיות שלו, הוא מחייך בביישנות ומשיב: "העבודה עם הדור הצעיר – החל משנותיי בצבא ודרך הקמת מועדון הכדורסל ועבודתי כמנטור עם הסטודנטים בבינתחומי – שומרת עליי מעודכן ועכשווי. בחרתי לקשור את חיי בעולם של נתינה לקהילה ולמדינה, ויצאתי מורווח". ואני אומרת, גם תושבי כפר סבא מרוויחים בגדול.

The Autographers
כפר סבא 120 יש דק אחות כזו
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים

מסע בריחה בספינת דיג

ארני רבוכין

צילום וכתיבה: אורית לנדאו

ארני רבוכין נולד בשוודיה בשנת 1944, שנה אחת בלבד לפני סיום מלחמת העולם השנייה. בשנת 1943, במסגרת המבצע להצלת יהודי דנמרק הוברחו יהודי דנמרק בסירות דייגים לשוודיה הניטרלית, מבלי שהנאצים ירגישו בכך. אף על פי שחלק קטן מהם נתפס על ידי הגרמנים, 99% מיהודי דנמרק שרדו את השואה. ארני הוא בן יחיד להורים שברחו מדנמרק במהלך הכיבוש וניצלו בזכות המבצע.

במהלך המלחמה ובעודה נושאת אותו בבטנה, עשתה אימו של ארני את דרכה לגיללייי, כפר דייגים קטן שמספר רב של יהודים הסתתר בו. היא הסתתרה בכנסייה בגיללייי עד אשר אישה מצבא ההצלה הזמינה אותה ואת הוריה להתארח אצלה. עוד באותו ערב גילו הגרמנים את היהודים שהסתתרו בכנסייה והם גורשו בהמשך לטרזיינשטט. ימים ספורים לאחר מכן עלתה אימו על סירת דיג לשוודיה, שם נולד ארני באפריל 1944. לאחר שהותם בשוודיה חזרו עימו הוריו לדנמרק ב־1945.

ארני עלה לישראל בשנות השמונים והתגייס לצבא ההגנה לישראל. מאוחר יותר עבד בחברות שונות עד פרישתו לגמלאות. גם כעבור שמונים שנה עוד הוא מתרגש כשהוא מדבר על המבצע להצלת יהודי דנמרק: "זה בא מהלב. זה משהו שלעולם לא שוכחים, דבר כל כך מיוחד של התגייסות אנשים למען אחרים".

ארני היום בן 79, מתגורר בכפר סבא לצד ילדיו ונכדיו. הוא מקדיש את זמנו לקבלת פניהם של עולים חדשים לישראל ומתנדב בתנועת מכבי העולמית. "אני אוהב את ישראל וכפר סבא זה ביתי", הוא מסכם.

"הודות למבצע הצלת יהודי דנמרק אני בחיים"

כפר סבא 120
יש רק אחת כזו
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא
מנהלת אזרחים ותיקים

גיבורות של החיים

חניתה ורותי רודני

צילום: ניסים סלם

כתיבה: מיכל שני־מרום

חניתה נולדה ב־1929 בברלין שבגרמניה בשם אנליזה שרלוטה, בת לגרטרוד וריצ'ארד לואווי ואחות להנס. היא גדלה במשפחה יהודית חילונית, חמה ומבוססת וקיבלה חינוך לתרבות ואהבת הטבע. כל בני המשפחה מלבדה נספו בשואה. כשהייתה בת ארבע עלתה לשלטון המפלגה הנאצית, ובאירועי "ליל הבדולח" בנובמבר 1938 נקטעו חיי משפחתה המאושרים. בגיל שמונה חוותה טראומה, עליה היא מספרת: "זו הייתה השואה הפרטית שלי, אבל זה גם שורש הכוח שלי בחיים. יש אור בקצה המנהרה וצריך ללכת לקראתו ולהתעלם מהחושך". כדי להתמודד עם האירוע המלווה אותה כל חייה חזרה לבקר בברלין עם בעלה, ופעם נוספת עם בתה הבכורה: "זה היה הטיפול הפסיכולוגי הטוב ביותר עבורי".

ב־1939 נשלחה על ידי הוריה לאנגליה, במבצע "קינדר טרנספורט" שבו הועברו 10,000 ילדים יהודים מגרמניה לאנגליה. "שוב קיבלתי את חיי במתנה", היא אומרת. השנים באנגליה היו קשות לה ולהוריה המאמצים, יהודים אמידים בשם דולי וליאו לוי. הפערים ביניהם היו רבים, "אני דברתי גרמנית והם אנגלית" היא אומרת, אך היא מודה להם על שהצילו וגידלו אותה. הקשר עימם נשמר כל ימי חייהם.

בגיל 17 סיימה לימודי תיכון והצטרפה לתנועת 'הבונים', שם מצאה חברה וגילתה עניין ותקווה לעלות לישראל. בתנועה הכירה את בוב, לימים בעלה ואז חייל יהודי משוחרר מהצבא הבריטי. עם עלייתו לארץ הצטרף למייסדי כפר הנשיא. ב־1949 הצטרפה חניתה אליו לישראל, והוא שנתן לה את שמה חניתה. "היינו מאושרים. אהבתנו הייתה גדולה". בקיבוץ נולדו להם בת ושני בנים. ב־1960 היו ממייסדי היישוב תימורים, ביתם במשך 35 שנה, ושם נולדה בתם הקטנה רותי המצולמת לצידה.

בשנת 1973 אובחנה בתה הבכורה, חיילת משוחררת, כחולה בסכיזופרניה. חניתה חיפשה מענה לבתה האהובה ולמי שחלו במחלות נפש ובני משפחותיהם. היא למדה את הנושא וגייסה הורים במצבה, ויחד הקימו ב־1978 את עמותת "אנוש", לתמיכה בפגועי נפש ומשפחותיהם 24 שעות ביממה. הפעילות קיבלה חסות ממשרד הבריאות, וכיום פעילים עשרות סניפים, בתים מוגנים, מועדוניות, מרכזי תעסוקה ומסגרות אחרות. חניתה ניהלה את העמותה עד 2017, ועל הקמתה ופעילותה בארץ ובעולם זכתה במשך השנים בפרסים ותארים, ביניהם "ד"ר לשם כבוד", "אות הנשיא למתנדב", "אישה מחוללת שינוי", ו-"הישראלית היפה" המסמל יופי חיצוני ופנימי. בעשייתה ביקשה להוות דוגמה אישית, "חשוב לדבר על המחלות כולן וביניהן גם מחלות נפש. לא להתבייש, לא להסתיר ולא להסתתר".

לאחר פטירתו של בוב ב־1994 עברה לגור בכפר סבא בקרבת ילדיה. בעיר הקימה את "בית אנוש" בסיוע תרומה שגייסה, הרצתה על ילדותה בשואה בארץ ובאירופה והתנדבה בגן ילדים כעשרים שנה. "אינני מרגישה לבד. יש לי תמונות וזיכרונות ואני מוקפת במשפחה אוהבת. אני לא חושבת על העבר ורוצה את היום", היא אומרת וכך מסבירה את הכותרת שנתנה לספר שנכתב על חייה: "החיים הם מתנה". בכך מאמינה גם בתה רותי, שתיהן אופטימיות "ללא תקנה". רותי סיימה תואר ראשון ושני בחינוך לגיל הרך ובחינוך המיוחד מתוך רצונה לטפח את דור העתיד, ומשך כשלושה עשורים ניהלה גני ילדים. בשנים האחרונות מתמודדת עם מחלה שבעקבותיה התגייסה לעידוד תרומת איברים, דבר שהיא מקדמת בכל פלטפורמה אפשרית. עוד היא מתנדבת בליווי עיוורים ועוסקת בפעילויות האהובות עליה: טיולים, ריקודי עם, יוגה ופילאטיס. כמו אימה, "הישראלית היפה", זכתה השנה באחד הפרסים בתחרות "הסבתא הכי יפה בישראל". כל אחת מהן גיבורה של החיים.

כפר סבא 120 יש רק אחת כזו

מנהלת אזרחים ותיקים

אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים

The Autographers

רחל קוזליק

צילום: צופיה שלסקי
כתיבה: תמר דרוקר קרש

ביתה המטופח של רחל קוזליק מעוטר כולו בחפצים בצבעי אדום, שחור ולבן, הצבעים האהובים עליה. הבניין קטן ואינטימי אך מיועד לפינוי בינוי והמחשבה על עזיבה מזמינה אנחה בלתי נשמעת.

רחל נולדה באוסטריה בשנת 1947 וגדלה בפולין. בשנת 1958 עלתה המשפחה לארץ והגיעה לשכונת מצקין בכפר סבא שם התגוררו בשיכוני אזבסטונים, עם שירותי חוץ בחוץ ובישולים על פרימוס. החיים בארץ היו מאוד קשים למשפחה ורחל הילדה נשלחה לקיבוץ נגבה בדרום, במסגרת "עליית הנוער", ושם גדלה. בקיבוץ זכתה למשפחה מאמצת נהדרת והחיים האירו לה פנים.

אחות מלידה

בשובה לכפר סבא התגוררה המשפחה בשיכון עלייה ושם הכירה את יונתן ז"ל. הוריו היו הבעלים של אולמי "בריתות" בבית היולדות ברחוב גלר ויונתן המשיך את העסק והפך אותו ל"קייטרינג יונתן", קייטרינג ברמה גבוהה שהיה שם דבר בעיר וכל מי שהכיר אותו מתגעגע לקרפלך שלו. השניים התחתנו, גידלו ביחד ארבעה ילדים ו־13 נכדים ותכננו תוכניות לחיים שאחרי הפנסיה, אבל אחרי 44 שנים נהדרות ביחד, יונתן נפטר. "שאלתי את עצמי מה אני עושה. זה היה בום. פתאום באמצע החיים אני לבד. לאט לאט המצב נרגע, הלכתי לחוג חריזה וזה עשה לי טוב". רחל החלה לחרוז והעיסוק החדש מילא את ליבה בחדווה ואת ביתה בכלי עבודה, חרוזים ושלל מחרוזות מרשימות מעשה ידיה. אבל נראה כי התחביב האמיתי היה ונשאר המקצוע שלה.

עוד כילדה קטנה ידעה רחל שהיא רוצה להיות אחות. כשבגרה למדה בבית ספר לאחיות בבאר שבע ועשתה שירות לאומי כאחות ביישוב ספר בעמק בית שאן. בכפר סבא החלה לעבוד בקופת החולים קפלן כאחות טיפת חלב, אבל היא מעולם לא הייתה רק אחות טיפת חלב. רחל גידלה דורות של אימהות, ובחלוף השנים הילדים שטיפלה בהם הולידו תינוקות והיא הפכה למעין סבתא גם עבורם.

אחרי הרבה שנים חיפשה שינוי ועלתה למרפאת המבוגרים בקומה השנייה. גם כאן לא שימשה כאחות בלבד, אלא הפכה כתובת לבעיותיהם ומצוקותיהם של תושבי השכונה – קשישים וקשישות, ותיקים ואתיופים, כולם מצאו אצל רחל בית חם והיא מצידה אהבה את העבודה שלה מאוד.

לאחר 47 שנים במרפאת קפלן, פרשה לפנסיה, אך לא בשביל לשבת בבית. תוכלו למצוא אותה היום במרפאה ברחוב נחשון ובמרפאת "בית בכפר הדרים", פוגשת את הדיירים, מאזינה לסיפוריהם ויוצאת מאושרת. נוסף על כך, מעל עשרים שנים היא מתנדבת בדיור מוגן לעולים חדשים לשם היא מגיעה לעשות בדיקות דם ולהביאן למרפאה, וכל ביקור שלה הוא אור בעיניים, מפגש מרגש ומשמח של חיבוקים ונישוקים. לא פלא, אם כך, שקיבלה את תואר אשת המופת של "ליונס" ושהיא זוכה לאהבה רבה.

"אני אוזן קשבת, הכותל המערבי, הכול מספרים לי ומה שאני יכולה לעזור אני עוזרת. הדיירים אומרים שכאשר רואים אותי נהיים בריאים. לפעמים שיחה ומילה טובה יותר טובות מכדור יקר. אני יוצאת מהדיור המוגן עם המון סיפוק. כי מה צריך אדם? תשומת לב, מילה טוב וליטוף, זה מה שעושה טוב".

"לפעמים מילה טובה ושיחה טובות מתרופה"

כפר סבא 120 יש דק אחות כזו
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים
The Autographers

חולה על כדורגל

יצחק שום
צילום וכתיבה: שירן רוקבן

יש משהו עוצמתי באיצטדיון כדורגל, ויש משהו עוצמתי עוד יותר בהמון שסובב כר דשא ומריע. יצחק שום, שחקן, מאמן ובעלים. כבר במבט ראשון, לא דרך מסך אלא באדם עצמו, למדים כי יראת הכבוד לא חלפה מן העולם. אולי זה החינוך שספג בברית המועצות של אז, אולי אופי מיוחד או פשוט כל התמהיל הזה יחד – מה שבטוח, יצחק הוא אישיות.

"המנהל שלי בתיכון אמר לי לבחור – או כדורגל או ללמוד – כי אי אפשר את שניהם. בחרתי בכדורגל", הוא אומר. "אמא גם היא המשיכה ואמרה 'כדורגל זה לא מקצוע'". שום התחיל את דרכו בקבוצת הנוער של הפועל כפר סבא. היום הוא הבעלים של הקבוצה ובדרך היה קפטן נבחרת ישראל, שיחק בשתי אולימפיאדות ובגביע עולמי, היה מאמן קבוצות גדולות בארץ ובחו"ל ועוד. בנעוריו עבד לעיתים בכמה עבודות במקביל כדי שיוכל להמשיך להגיע לאימונים. "אין לי תואר דוקטור ופרופסור אבל הגעתי למקום שכל אדם חולם עליו". חיוך קטן מבליח בזווית פיו, כזה ששמור לאירועים מיוחדים.

יצחק נולד בשנת 1948 למרים ומוריס שום, בקישינב שבברית המועצות דאז. "לא מיד נתנו לנו להגיע לישראל. בגלל שאבא פולני קיבלנו אישור להגר לפולין, וכעבור שנתיים, ב־1959 עלינו ארצה. העלייה לא הייתה קלה. גרנו בקריית שמונה ואבי עבד בכפר סבא. אחרי שנה עברנו לכפר סבא לשיכון עלייה, אימא הייתה קופאית בסופרמרקט ומנקה בשני בתי קולנוע בכפר סבא, אבא עבד במפעל לשטיחים. הם עבדו קשה מאוד בשביל לפרנס את המשפחה".

"שחקן טוב," הוא אומר ומדגים בהצבעה, "זה ראש, לב, רגליים – מי שיודע איך להשתמש נכון בשלושתם, יצליח. אני לא בודק כמה הברקת בכל משחק, גם לי היו משחקים גרועים. אני בודק בעיקר מי רץ, ודווקא באימונים", הוא מסביר. יצחק נשבה בקסם הכדור מגיל צעיר וכישרונו בלט. "כדורגל זה החיים שלי מאז שאני נער. אבי שיחק עוד ברוסיה, והיה משחק איתי ולוקח אותי לאימונים". ב־1960 התקבל לנבחרת הנוער, וב־1965 עלה לנבחרת הבוגרים והתמנה לקפטן. "שיחקתי בקבוצה ועבדתי בשלוש-ארבע עבודות ביום כדי להגיע למשהו. בסוף זה השתלם, כל הקריירה שלי הייתה בהפועל כפר סבא".

יצחק מאמין בכוח של כדורגל לעשות טוב. "כדורגל הוא מסגרת חינוכית שנותנת ביטחון לחיים. ילד שנמצא במסגרת של קבוצת כדורגל לא מגיע לסמים ולמקומות לא טובים". הכדורגל זורם במשפחה בדם, ועבר הלאה גם לנכדיו. בתור הבעלים של הקבוצה, הוא שמח על כל ילד וילד שמצטרף ומתמיד, ורואה בהם את עצמו הצעיר. "אני תמיד חושב על טובתם של הילדים, כדי לתת להם מה שלי לא היה כילד. נמשיך לתרום לקהילה ולילדי כפר סבא, כמה שרק אפשר. בסופו של דבר בשביל זה אנחנו פועלים".

"כדורגל הוא מסגרת חינוכית שנותנת ביטחון לחיים"

כפר סבא 120 יש רק אחת כזו
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים
The Autographers

משפחת גמלאי כפר סבא

אבי שני

צילום: אורית לנדאו
כתיבה: אלינור בר־יהודה

"אחרי שנים של עבודה בתעשייה הביטחונית, עם פרישתי לגמלאות בשנת 2002 גיליתי שיש לי הרבה זמן פנוי, אפילו הרבה מדי", כך מספר אבי שני. בשיטוט בכפר סבא ראה שהוא לא לבד וכמוהו יש עוד גמלאים רבים שמחפשים תעסוקה. כך הגה את הרעיון להקמת מיזם שמוקדש בדיוק למטרה זו. אף כי הרעיון לא התקבל מיד, אבי לא נרתע מהאתגר. אחרי פגישה מוצלחת עם ארנון פוקס מקשרי קהילה ב"יד שרה" סניף כפר סבא, הוחלט לתת חסות ליוזמה, ובעזרת הפרסומאי יואב חביב שפעל בהתנדבות מלאה, בשנת 2005 יצא לדרך מיזם "פל"ג פנאי לגמלאי" בכפר סבא.

המיזם צבר תאוצה, וכל שנה הוקמו עוד ועוד קבוצות של גמלאים נלהבים לעשייה. "מטרת התוכנית הייתה להקנות לגמלאים כלים לעבור מחיי עבודה לחיי גמלאות" מספר אבי. "התוכנית הורכבה מאפיק משולש – צלע אחת דיברה על המעבר לחיי גמלאות, מעגלי חיים, שינויים וכו'. הצלע השנייה הציעה התנדבות כפנאי אקטיבי, וחשפה את הגמלאים לארגוני התנדבות שונים, והצלע השלישית הביאה פעילויות מהנות כמו טיולים והרצאות".

אחרי חמש שנות פעילות הוקם מועדון ראשון של חברים קבועים, והיום פועלים בכפר סבא ארבעה מועדוני פל"ג שחבריהם נפגשים פעם בשבועיים לפעילות משותפת, ורובם מתנדבים בקהילה. "אני מאמין שחשוב שאדם שפורש לגמלאות ישמור על תעסוקה. בראש ובראשונה אפשר להתנדב, בכפר סבא יש למעלה מחמישים ארגוני מתנדבים, ויש תמיד מקום, יקלטו אתכם בשמחה. המילה 'נתן' היא פלינדרום – אפשר לקרוא אותה משני הכיוונים. כך גם נתינה לאחר היא נתינה לעצמנו. זה הסיפוק האישי גדול ביותר". אבי מנהל עד היום את המועדונים וקיבל על המיזם את פרס גלר ומגן הוקרה מארגון ליונס.

אבי, יליד 1943, נולד וגדל בחיפה והקים משפחה עם ורדה. בשנת 1982 עברו לכפר סבא וכאן גידלו את שלושת ילדיהם מהם זכו לשישה נכדים. "אני איש משפחה", הוא מעיד על עצמו, ואין זה פלא שמעבר למשפחתו הגרעינית הצליח לאחד סביבו משפחה גדולה של חברי מועדוני פל"ג בכפר סבא.

"חשוב שאדם שפורש לגמלאות ימשיך להיות בעשייה"

כפר סבא יש רק אחת כזו 120
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים
The Autographers

המסע מעיראק לכפר סבא

אלי גבריאלי
צילום: יעל ספיר חיים
כתיבה: תמר דרוקר קרש

מרגש שהחיים זימנו לי מפגש עם אלי גבריאלי, אדם מרתק ולוחם צדק, נאמן לעקרונותיו ולוקח אחריות על גורלו. אלי מקבל את פניי ביחד עם אשתו אסתר, לה הוא נשוי מאז 1962 ולהם ארבעה ילדים ושישה נכדים. בשפה עשירה וניצוץ בעיניים הוא משתף אותי בסיפורו מלא החיים שטעימה ממנו מובאת לפניכם.

"נולדתי בשנת 1934 במחוז דיאלא בעיראק, הקרוי על שם נהר ענק ופורה החוצה את בירת המחוז. את הציונות ינקנו עוד מחלב אימנו והיא בערה בעצמותינו, עד שבפורים 1950 התקבלה בפרלמנט העיראקי החלטה שיהודים יכולים לעזוב בתנאי שיוותרו על אזרחותם ולא תהיה להם זכות חזרה לעיראק לעולם ועד. את שנאת המוסלמים וההשפלה הרגשנו מילדותנו ולכן אבא היה מהראשונים לוותר על האזרחות ועל העסק, וב־9 באוגוסט 1950 נחתנו בארץ כל המשפחה.

מ׳שער העלייה׳ ודרך המעברה בפרדס חנה, הגענו למזרח כפר סבא. ניכשנו את העשבים שהיו בגובה שלנו והתחלנו לבנות את ביתנו. קמה פה מעברה שבשיאה הגיעה לשבעת אלפים איש והיו בעיות לא מעטות, רישום לבתי הספר, עבודה, קופת חולים, תחבורה, תאורה והקמת המשפחה מחדש. הבנו שעלינו לדחוף את העגלה קדימה ולא לשקוע בבוץ ההזנחה והקמנו הנהגה משלנו – באנו לכאן למצוא חופש ואוויר חופשי, לא בשביל להחליף שלטון מוסלמי ב׳פנקס האדום׳ של מפא"י. התקוממנו על כל דבר חריג. כשלא היה לחם בצרכנייה – יצאנו להפגין בערב שבת, כשהאוטובוסים לא הגיעו בזמן – נשכבנו על הכביש. ולאט לאט הכול הוסדר. נקלטנו בארץ".

אלי מתגלה בפניי כאיש צנוע, שמתוך חנות הבגדים הידועה שלו ברחוב ויצמן דאג רבות לפתרון מצוקות של תושבי העיר, אוהב אדם ושוחר שלום שמאמין עד היום ביכולת לחיות ביחד עם הפלסטינים בארץ. "עוד בעיראק הגיעו לבית הספר שישה מורים ברמה גבוהה מאוד, פליטים מישראל״, הוא מספר. ״המורה להיסטוריה תייסיר אלנבולסי נכנס לכיתה, הציג את עצמו ואז עבר אחד אחד ושאל לשמו ולגילו. כששאל לשמי ועניתי: 'אליהו ניסן', הוא שאל: 'אדוני, כבודו יהודי?', 'כן, אדוני המורה', עניתי. המורה אמר לי: 'אני שמח ומאושר שאתה פה ומקווה שתהיה שמח ומאושר גם מאיתנו'. היה זה פלא בעינינו, הרי הוא פליט. אחר כך נפרדנו מהמורים באהבה וחברות וככה הגענו לישראל. בארץ קשרנו קשרים מאוד קרובים גם עם אנשי טירה, טייבה וג׳לג׳וליה ואני האמנתי שאם אלו הפלסטינים וככה יהיו החיים איתם, לא ירחק היום ונחיה בשלום.

שנים אחר כך התחברתי עם מנהל תיכון בקלקיליה, ראיתי בו אדם משכיל מאוד ואמרתי לו: 'אני חי יום ולילה עם השאלה למה אנחנו לא יכולים לחיות יחד כאחים'. סיפרתי לו את הסיפור על המורה תייסיר וציינתי שהייתי רוצה להזמין אותו להתארח אצלי. הוא שמע את השם והיו לו דמעות בעיניים. הוא אמר לי: 'תייסיר אלנבולסי כבר לא מורה, הוא מנכ"ל משרד החינוך בירדן, אתה לא יודע מה ההזמנה שלך תעשה לו'. זה היה מאוד מרגש. האמנתי אז ואני עדיין מאמין שאם כולנו נאמץ את דרך האהבה של תייסיר, נוכל ליצור גשר ולחיות אלה לצד אלה".

כפר סבא 120 יש רק אחת כזו
מנהלת אזרחים ותיקים
אגף קהילה כפר סבא מנהלת אזרחים ותיקים
The Autographers